

Lektion 2. Migration och identitet

Detta är ett förslag till upplägg för lektion. Pröva lektionsmoment som du tänker kan passa i din grupp.

Förslag på lektionsmoment

1. Att lämna och att möta något nytt
2. Filmen "Efter flykten – om identitet"
3. Att känna sig hemma på olika ställen
4. Invandring till Sverige
5. Praktisk information om migrationsverket
6. Uppgift till nästa gång

Mål

Deltagarna ska:

- Fundera kring hur det är att migrera till ett nytt land och prata om sina egna erfarenheter
- Prata om vad integration är utifrån olika personers erfarenheter av att invandra till Sverige
- Få information om och demonstration av migrationsverkets e-tjänster för att boka tid och förlänga ett tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt tillfälliga lagen

Förberedelser och material

- Utgå från de powerpointbilder som finns på lektionssidan
- Lektionens innehåll kan väcka känslor. Förbered dig genom att tänka igenom vilka frågor, känslor eller funderingar som kan komma upp. Tänk på hur du kan göra om du märker av att någon av deltagarna är sårbar och har svårt att hålla sina egna gränser/skydda sig.

Din feedback på materialet

- Ta en stund i slutet av din lektion och svara på frågor om vilka övningar du testat och vad du tycker funkar bra eller dåligt med materialet: [Frågor om lektion 2](#)

1. Att lämna och att möta något nytt

Att ta beslutet att lämna ett land innebär för många en stor förändring. Det kan ha varit ett svårt beslut att lämna sitt land. Den som flyr har kanske upplevt tragedier, farliga och hotfulla situationer. För andra var det kanske ett mindre dramatiskt beslut.

Oavsett anledning till flytten väcker det ofta många känslor att lämna och att möta något nytt. Det kan vara känslor av längtan tillbaka, osäkerhet, oro inför framtiden men också spänning och förhoppningar om framtiden. Den geografiska förflyttningen följs ofta av en inre personlig resa med tankar om vem man är i ett nytt land, i ett nytt sammanhang.

Prata om hur det är att migrera

För att sortera i olika känslor och för att fundera över sin egen resa så kan det vara hjälpsamt att dela upp tiden i några olika perioder:

1. *Att lämna sitt hem och sitt land.* Att ta beslutet.
2. *Flykt eller flytt.* Den geografiska förflyttningen, som kan se olika ut.
3. *Den första tiden i det nya landet.* Nytt språk, nytt land, kanske osäkerhet om framtiden.
4. *Efter en tid i det nya landet.* Förstå mer av språket och landet, förhoppningsvis mer trygghet, men kanske fortfarande oro om framtiden.

Skriv gärna upp de olika perioderna på tavlan. Be deltagarna prata två och två utifrån följande frågor:

- Vad var det som gjorde att du kom hit?
- Hur var den första tiden här i Sverige för dig?
- Var känner du att du är idag, utifrån de olika perioderna?

Samla gruppen och fråga om någon grupp vill dela med sig.

2. Filmen ”Efter flykten - Om identitet”

Filmen handlar om att orientera sig i ett nytt land där man själv är främmande och där allt är nytt. Ett land med andra normer och värderingar. Den handlar om sorgen över det man förlorat. Om oron för dem som är kvar. I filmen berättar olika personer om sina erfarenheter av att orientera sig i Sverige.

Filmen är 15 minuter. Den finns också uppdelad i 7 mindre videoklipp. Filmen och varje filmklipp har undertexter på arabiska, svenska, engelska, dari, pashto, somaliska, tigrinja. Välj språk på ”CC”.



MILSA har tagit fram en **handledning för filmen** och filmklippen som du gärna får använda som stöd om du vill. Där finns också många tips och råd i samtalsledarrollen vid moment som kan väcka starka känslor hos deltagarna. Här är en [länk till MILSAs handledning](#).

Under våren 2021 så deltar Integrationscentrum i MILSAs test av filmerna. Om du vill testa filmen i klassrummet så behöver du göra följande:

- Visa hela filmen på 15 minuter innan du använder något av de kortare klipp
- Här är länk till filmen: <https://vimeo.com/showcase/7994583>. Logga in med lösenord: MILSA2021. Lösenordet får endast användas av samhällsvägledare och får inte spridas.
- Om du vill skicka filmen till deltagare innan ni träffas, använd denna länk: <https://vimeo.com/showcase/8008534>. Deltagarna kan logga in med lösenord: Göteborg. Informera deltagare om att de inte får sprida länken eller lösenordet.
- Svara på frågorna om filmen via vanliga länken för feedback. Feedbacken kommer att överlämnas till Länsstyrelsen/MILSA innan sommaren.

3. Att känna sig hemma på olika ställen

Många nyanlända beskriver hur uppfattningar om vad som är rätt och fel levnadssätt kan förstärkas i mötet med ett nytt land, ett nytt sammanhang. Det som kanske inte var så viktigt i hemlandet blir viktigare i livet i det nya landet. Ibland kan det handla om en rädsla för att förlora en del av sig själv från sitt tidigare liv.

Välj ut och läs upp och översätt något av citaten av Sonia Sherefay eller Theodor Kallifatides:

”En av de längsta resorna är den in i oss själva och den börjar alltid med att lära sig något nytt, något annat, något främmande.”

(Theodor Kallifatides, författare)

”Vi föräldrar skall vara rädda om våra rötter och berika livet med det som är gott och bra i den svenska kulturen. Vi skall aldrig förledas att tro att den ena kulturen är bättre än den andra. Men genom att vi är medvetna om olikheterna kan vi vägleda våra barn att bli ’både och’ i stället för ’varken eller’.”

(Sonia Sherefay, författare, folkhögskolelärare, föreläsare)

”Jag började den här skriften i avsikt att reda ut vad som hänt mig efter trettiosex års liv som främling. Jag har inte blivit svensk, även om jag inte längre är den grek jag trodde jag var. Jag är inte ens främling till hundra procent. Jag kan kort och gott inte säga vad jag har blivit. /.../ Det finns stunder då jag känner mig naknare än då jag föddes, då har man i varje fall en navelsträng, och jag sörjer som efter en olycklig kärlekshistoria. Men det finns också stunder då jag känner en djup frid över att jag lärde mig älska något annat än det som var mig givet.”

(Theodor Kallifatides, författare)

Prata om ”både och”

- Känner du igen något av det som personerna beskriver?
- Vad tänker du menas med att vara ”både och” istället för ”varken eller”?

Fyll på:

En person behöver inte välja det ena eller det andra. Det går att vara med i flera sammanhang och grupper samtidigt. Det behöver inte betyda att man överger ett tidigare sammanhang, kultur eller grupp.

Många föräldrar tycker det är viktigt att välja ut det bästa från sina föräldrars uppfostran och kombinera det med det man tycker känns rätt och riktigt från sitt eget liv.

4. Invandring till Sverige

Välj ut något du vill gå genom med deltagarna för att starta samtal om invandring till Sverige genom historien:

- På sidan www.sweden.se/migration finns animationer och statistik om migration till Sverige på engelska.
- På migrationsinfo.se finns en historisk och statistisk beskrivning av invandring till Sverige genom olika tider.
- Du kan också använda delar av gamla materialet om invandring till Sverige från 50-talet till idag som finns i gamla lektion 1.



3. Vad är integration?

Utgå från bilder och citat i powerpointen och frågan från förra lektionen: Vad betyder integration för dig?

'In the beginning, everything is new and even though your heart is not in it, you have to try to adapt. I try to see my life here as a new chance,'

Zelga Gabriel, flykting från Syrien (från artikel på sweden.se)

'It is a privilege to be a resident of Sweden where people are respected regardless of religion, belief, colour, appearance and nationality,'

Mouhanad Sharabati, modern flykting (från artikel på sweden.se)

'The beauty of it is that I feel I have the freedom and power to fight for equality for all the people living here,' 'But most of all, I am proud to be part of a country that gives shelter to those in need.'

Vildana Aganovic', krigsflykting (från artikel på sweden.se)

"(...) coming to Sweden is like being given the chance to be who you want to be.. (...) it's hard if you don't know the language. You won't get a job (...)"

Dima, 18 år, från Irak (från artikel på sweden.se)

'As I see it, if you yourself have decided to move somewhere, then it's self-evident to learn the language and culture, to try to fit into society, to contribute, and to want to vote.'

Kamran Assadzadeh, som bott i Sverige många år (från artikel på sweden.se)

'...in my country girls and boys were treated differently here boys and girls have equal rights... it took me a little time to come into that culture.'

Hanan Aweys, från Somalia (från inslag i Sveriges Radio, här är [länk till inslaget](#))

- Känner ni igen något av det som personerna beskriver?

Låt var och en svara på frågan från förra lektionen:

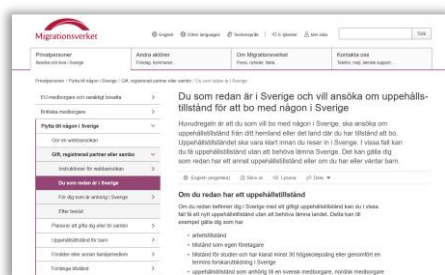
- Vad betyder integration för dig?

Fyll på samtalet:

- Många menar att integration handlar om att känna tillhörighet i samhället. Att känna sig som en del av det svenska samhället. Integration handlar om att olika grupper i samhället möts och har ett utbyte med varandra.

4. Praktisk information om migrationsverket

Gå igenom Migrationsverkets webbsida



Kolla av om det finns frågor eller behov av information om hur processen kring att söka uppehållstillstånd går till. Visa [Migrationsverkets webbsida](#) för hela gruppen. Visa hur följande funktioner fungerar på webbsidan:

- Visa funktion för olika språk
- Möjlighet att boka tid
- Möjligheten att förlänga ett tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt den tillfälliga lagen digitalt

Fråga hela gruppen:

- Har ni fler tips på vart man kan hitta information eller få stöd i att söka uppehållstillstånd?

Fler sidor att tipsa om:

- Flyktinggruppernas Riksråd, FARR, är en ideell organisation som bland annat hjälper till med kunskap om asylprocessen. De har mycket information på sin sida farr.se, på svenska och engelska. De tar också fram dokumentet "Goda råd till dig som är asylsökande" som finns på flera olika språk.
- Den ideella organisationen Asylrättscentrum har satt ihop ett [dokument med vanliga frågor och svar](#) om asylprocessen. Texten är på svenska, med möjlighet att Google översätta. sweref.org/fragor-och-svar-1/
- Juristfirman [Asylrätt.biz](http://Asylratt.biz) har juridisk kompetens och bland annat kostnadsfri rådgivning, hemsidan är på svenska.

5. Uppgift till nästa gång

Deltagarrunda

Låt var och en svara på frågan:

- Vad tycker du har varit viktigt med dagens träff?

Berätta om nästa träff

Nästa träff ska handla om kultur och traditioner. Då kommer vi bland annat att prata om svenska traditioner och fundera över om det finns något som är typiskt svenskt. Till dess är det bra om ni tänker på och försöker svara på följande frågor:

- Vad tycker du är det konstigaste med Sverige? (Var det något som du tyckte var särskilt konstigt när du precis kommit till Sverige?)
- Ta reda på en högtid som brukar firas i Sverige. Hur firas den? Och varför?

Förslag på hemuppgifter

Uppgift 1. Läs mer om något på [informationsverige.se](http://www.informationsverige.se)

Välj ut och skicka länk till www.informationsverige.se till deltagarna innan kursstart med instruktion om valfri läsning. Komplettera eventuellt med en instuderings- eller reflektionsfråga.

Uppgift 2. Fundera över kultur

Vi alla är inne i vår egen kultur, men vi ser den inte alltid (som fisken kanske inte ser vattnet som den lever i). Vi är också med och förändrar vår kultur utan att riktigt se det. Ofta blir kulturen tydlig först när vi jämför den med en annan kultur.

Men också i samma kultur finns det olika grupper som har olika vanor och regler. Det kan skilja sig mellan olika generationer men också inom samma familj. Vi alla har olika roller eller olika sätt att vara som beror på i vilken grupp vi befinner oss i, till exempel i familjen, på arbetet och när vi träffar nya människor.

- Vilka olika grupper är du en del av idag?
- Hur var dina föräldrar under din uppväxt? Om du har barn – vill du uppfostra dem på samma sätt som dina föräldrar?
- Har du exempel på saker som har förändrats i din kultur under din livstid (t ex kring barnuppfostran, syn på äktenskapet, mat eller traditioner, vad man kan arbeta med, framtidsdrömmar)?